

Smutný úvod k dalším „Povídáním“:

V květnu 2020, tedy letos, mi můj vzácný virtuální přítel obecně známý jako Mgr. Plivník, vlastním jménem Dr. Jan Ritz-Radlinský, napsal:

„Jako kamarádovi Ti prozradím, že jsem velice vážně nemocný a jediná prognóza je odchod do nicoty 😞. Ani lékaři neví, kvůli rozmanitosti případů, kdy se tak stane, ale statistiky uvádějí, že většinou cca do roka nebo dříve 😞. Tedy tak, zatím bez bolestí, jen velmi slabý, ale malovat se mi ještě daří. Co víc si přát 😊. Prosím, podrž si informaci jen pro sebe a buď dobré mysli 😊. Já zatím jsem 😊. Zdraví a hezký večer, ale nejen ten, ale fůru let dopředu 😊. Tvůj, sice virtuální, kamarád Plivník.“

Následující vzájemné repliky už nejsou důležité, několik měsíců jsem strávil mimo dosah FB, a když jsem se vrátil k běžné komunikaci, jedna z prvních zpráv byla, že Mgr. Plivník již není mezi námi. Ono to ale není zcela přesné, protože Mgr. Plivník tu mezi námi stále je, jsou tu jeho obrázky, jsou tu vzpomínky zachycené v našich duších, za těch asi 12 let, co jsme si nepravidelně psali (a nikdy se nesetkali), jsme si vyměnili bezpočet replik, názorů, slovních štouchanců, výrazů vzájemné sympatie a souhlasu, znalostí z nejrůznějších oborů – hlavně malířství, historie, religionistiky, hráli jsme si s jemnostmi jazyka českého, který perfektně ovládal, zkrátka neskutečně dobře jsme se bavili. A já mu slibuji, že si tady bude s námi svými obrázky dále povídat, protože téma společného zájmu jsme ještě nevyčerpali. Takže, magistře Plivníku, jdeme na to:

Povídání ateistovo a malování Mgr. Plivníkovo věcí křesťanských se týkající. Část 34.

=====

Armand-Jean du Plessis de Richelieu, známější u nás jako kardinál Richelieu je osobou, kterou asi zná každý, kdo četl či viděl Tři mušketýry (a kdo je nezná, ten neexistuje). Máme ho v paměti jako nelítostného intrikána a vůbec osobu skrz naskrz negativní, ale je to pravda jen zčásti. Mnoho panovníků v historii Evropy mělo svého „alter ego“, který de facto vládl místo nich. (Třebas Klemens Wenzel kníže von Metternich, Otto von Bismarck, ale třeba i Grigorij Rasputin.)

Otec Francois Richelieu byl kapitánem osobní stráže krále Jindřicha IV., a proto se Armand-Jean zprvu připravoval na vojenskou dráhu. Pak ho ale zlákala duchovní služba, měl přání stát se velkým řečníkem a obhájcem věci katolické. Vzhledem ke své pronikavé inteligenci byl již ve svých 22 letech jmenován biskupem, a ve svém vcelku chudém biskupství Luçonu začal své sny uplatňovat s velkou vehemencí a brzy si ho všimli jak církevní nadřizení, tak i u pařížského královského dvora. Přes funkci královnina almužníka rychle povýšil do funkce člena státní rady královny Marie Medicejské, která vládla za svého nezletilého syna Ludvíka a nejrůznějšími intrikami se snažila oddálit předání moci. Armand-Jean včas zachytil vítr změn, potají podporoval mladého Ludvíka a ten se jednoho dne doslova vzbouřil matčinu diktátu a jako Ludvík XIII. se ujal moci. O tomto dramatu je hojná literatura

(i kvalitní beletrie). Důležité je, že Richelieu od počátku stál nezpochybnitelně po boku mladého krále a stál tam, před drobné peripetie vyvolané občas dvorskými intrikami, až do své smrti. Jeho „plusem“ byla neochvějná věrnost myšlence absolutní moci krále a naprostá loajalita. Převzal dohled i aktivní úlohu v oblasti diplomacie, tvrdě zaútočil na dávná feudální privilegia francouzské šlechty (protože nestrpěl, aby královu moc někdo omezoval), díky A. Dumasovi víme, že se pustil do boje s hugenoty (protestanty) v přístavu La Rochelle i jinde, a všude je nakonec porazil. Už daleko méně je známo, že se k poraženým hugenotům zachoval velkoryse, a jakmile je zbavil politického vlivu, zajistil jim náboženskou svobodu. Nechal vybudovat dobré loďstvo, podporoval obchod a zakládání kolonií v Africe a Americe, zreformoval administrativu, založil Akademii roku 1635. Jako diplomat a politik byl velice pružný. Nade vše kladl zájem krále a Francie. Ač sám katolík a vysoký církevní hodnostář neváhal se spojit v zájmu Francie ani s protestanty v Německu proti Habsburkům a vzhledem k francouzským mocenským zájmům se v době třicetileté války spojil jak s protestantským Švédskem, tak i s muslimským osmanským Tureckem. Pro Francouze a Francii je to jedna z nejvýznamnější historických osobností, a na její bohatý život zde opravdu není místo. Není ale divu, že Richelieu zaujal i Mgr. Plivníka a svou představu vložil do obrazu možná mírně karikujícího, ale od podoby kardinálovy se zase příliš neodchylující (určitě ne více, než herečtí představitelé).

